

Republika Hrvatska
Općinski sud u Osijeku
Europska avenija 7
31000 Osijek

Poslovni broj: P-1392/2025-20

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Općinski sud u Osijeku, po sutkinji toga suda Heleni Topić Vuković, u pravnoj stvari I. tužitelja Grada Slavonski Brod, OIB: 58007872049, Vukovarska 1, zastupanog po punomoćniku Marku Bujiću, odvjetniku u Zagrebu i II. tužitelja Grada Vodice, OIB: 74633363090, Ive Čaće 8, zastupanog po punomoćniku Anti Buriću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Burić i Koudela d.o.o. iz Šibenika, protiv tuženice Ane Turkalj iz Mošćeničke Drage, Majčevo 29 c, OIB: 11803017089, zastupane po punomoćniku Ivanu Laliću, odvjetniku iz Slavanskog Broda, radi utvrđenja ništavim ugovora o dosmrtnom uzdržavanju i isplate, nakon održane i zaključene glavne i javne rasprave 26. kolovoza 2026., u nazočnosti zamjenika punomoćnika I. tužitelja, punomoćnika tuženice i tuženice, te uz javnu objavu presude, 24. rujna 2026.,

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Utvrđuje se da je ugovor o dosmrtnom uzdržavanju od 16.08.2002. godine broj OU-648/02 solemniziran po javnom bilježniku Miji Vukoviću iz Slavanskog Broda zaključenim između Stanka Begića iz Slavanskog Broda, Hercegovačka 1, kao primatelja uzdržavanja i Ane Turkalj iz Slavanskog Broda, Hercegovačka 10, OIB:11803017089, kao davateljice uzdržavanja ništav iz razloga što je nemoralan.

II. Nalaže se tuženoj Ani Turkalj iz Slavanskog Broda, Hercegovačka 10, OIB:11803017089, da I- tužiteljici Ljiljani Begić iz Slavanskog Broda, A. Starčevića 12, OIB:93013769256, isplati iznos od 61.457,00 EUR-a i II- tužiteljici Marijani Begić iz Sl. Broda, A. Starčevića 12, OIB:02760482632, isplati iznos od 61.457,00 EUR-a sve to u protuvrijednosti kuna na dan isplate po srednjem tečaju HNB zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama tekućim od 27. lipnja 2003. pa do isplate po stopi sukladno Uredbi o visini stope zatezne kamate do 31. prosinca 2007.g., a nakon toga po stopi propisanoj čl. 29. stavak 2. Zakona o obveznim

odnosima, koja se do 31. srpnja 2015. određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za 3 (tri) postotna poena, zajedno sa parničnim troškovima po gore navedenoj kamatnoj stopi, a sve u roku 15 dana.“

II. Nalaže se I. tužitelju Gradu Slavonski Brod, OIB: 58007872049, Vukovarska 1, i II. tužitelju Gradu Vodice, OIB: 74633363090, Ive Čaće 8, da tuženici Ani Turkalj iz Mošćeničke Drage, Majčevo 29 c, OIB: 11803017089, isplate trošak postupka u iznosu od 76.241,78 EUR-a (sedamdesetšestisućadvjestočetrdesetjedaneuro-sedamdesetosamcenti), u roku 15 dana.

III. Odbija se kao neosnovan zahtjev tuženice za naknadom troška postupka preko dosuđenog dijela troška postupka u iznosu od 76.241,78 EUR-a.

IV. Odbija se kao neosnovan zahtjev I. tužitelja Grad Slavonski Brod za naknadu troška postupka.

Obrazloženje

1. Sada pok. Ljiljana Begić i Marijana Begić, ranije tužiteljice su u tužbi i tijekom postupka navodile da su tuženica i otac sada pok. tužiteljica Stanko Begić, 16. kolovoza 2002. potpisali i ovjerali ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, kojim je primatelj uzdržavanja Stanko Begić, ostavio u vlasništvo tuženici svoja novčana sredstva koja se nalaze na deviznoj štednoj knjižici PBZ- Podružnica Slavonski Brod, kao i novčana sredstva koja se nalaze kod Poštanske banke POSTSPARBUCH U SR. Njemačkoj. Nadalje, 22. listopada 2002., dakle dva mjeseca nakon sklapanja ugovora, Stanko Begić je umro, te je iza istog vođen ostavinski postupak pred Općinskim sudom u Slavonskom Brodu pod posl. brojem O-870/02, a rješenjem o nasljeđivanju sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice su proglašene zakonskim nasljednicama. U međuvremenu je tuženica na temelju navedenog ugovora digla s devizne knjižice kod PBZ Slavonski Brod iznos od 122.915,00 DEM, a budući da je primatelj uzdržavanja umro dva mjeseca nakon zaključenja ugovora isti je zasigurno u momentu zaključivanja bio u krajnje teškom zdravstvenom stanju, a što proizlazi iz otpusnog pisma Bolnice u Slavonskom Brodu. Nadalje, ističu da je tuženica poznavajući teško zdravstveno stanje Stanka Begića, jer je bilo izvjesno da predstoji njegova smrt, isto iskoristila radi postizanja nerazmjerne imovinske koristi, zbog čega je predmetni ugovor nemoralan jer je tuženica za dva mjeseca uzdržavanja dobila 200.000,00 EUR-a što je upadljiv nesrazmjer s vrijednosti protučinidbe tuženice, a iskoristila je i težak položaj Stanka Begića. Navedeni ugovor je dvostrano obvezni ugovor koji u sebi sadrži element aleatornosti, te da s obzirom na nesrazmjer činidaba isti predstavlja darovanje kojim je povrijeđen nužni dio. Prvobitno su sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice, tužbenim zahtjevom zahtijevale da se ugovor o dosmrtnom uzdržavanju od 16. kolovoza 2003. sklopljenim između Stanka Begića i tuženice smatra darovnim ugovorom o otuđenju uz naknadu čiji se jedan dio ima smatrati darovnim ugovorom, te da se umanjuju raspoložbe davateljice uzdržavanja, koje je digla na ime ugovora o dosmrtnom

uzdržavanju u korist sada pok. Ljiljane i Marijane Begić i to u visini 150.000,00 EUR-a a koje im je tuženica dužna predati, a potraživale su i naknadu parničnog troška. Nadalje, tužiteljice su postavile i eventualno kumulirani tužbeni zahtjev kojim se raskida ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, te da je tuženica dužna vratiti sva novčana sredstva.

1.1. Tijekom postupka sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice, navodile su da su se htjele brinuti o ocu, te su predložile saslušanje parničnih stranaka na okolnost koliko novaca je tuženica podginula sa štedne knjižice, kao i da nisu imale saznanja o zaključenom ugovoru o dosmrtnom uzdržavanju.

1.2. Tijekom postupka, podneskom od 20. srpnja 2006. specificiran je tužbeni zahtjev na način da zahtijevaju isplatu iznosa od 122,915,00 EUR-a sa zateznim kamatama navodeći da je tuženica s računa Stanka Begića uzela navedeni iznos, te mu isti predala, a potom opet isti uzela od njega, a što je trebalo biti predmetnom nasljeđivanja.

1.3. Međutim, budući da je tijekom postupka sada pok. Ljiljana Begić, ranije tužiteljica, potpuno lišena poslovne sposobnosti, te da ju je u daljnjem tijeku postupka zastupala posebna skrbnica, a sada pok. Marijanu Begić, ranije tužiteljicu, dotadašnji punomoćnik Tomislav Skutari iz Slavonskog Broda, sada pok. Ljiljana Begić i Marijana Begić postavile su dva odvojena tužbena zahtjeva. Naime, sada pok. Marijana Begić, ranije tužiteljica je zahtijevala od tuženice isplatu iznosa od 61.457,00 EUR-a (podnesak od 10.11.2010.godine –list 87 spisa) sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od podnošenja tužbe do isplate (s navedenim zahtjevom je u cijelosti odbijena u izreci presude), dok sada pok. Ljiljana Begić konačno postavljenim tužbenim zahtjevom na ročištu dana 9. prosinca 2010. zahtjeva, uz isplatu iznosa od 61.457,00 EUR-a zajedno sa zakonskom zateznom kamatom koja teče od podnošenja tužbe do isplate i da sud utvrdi "da je ugovor o dosmrtnom uzdržavanju zaključen između Stanka Begić iz S. Broda, Hercegovska 1, kao primatelja uzdržavanja i Ane Turkalj iz S. Broda, Hercegovska br. 10, kao davateljice uzdržavanja ništav iz razloga što je nemoralan." Ljiljana Begić je ponovno preinačila tužbu odnosno tužbeni zahtjev u dijelu u kojem traži da sud utvrdi da je predmetni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ništav jer je nemoralan, a predložila je i vještačenje na okolnost da pok. Stanko Begić nije bio sposoban za rasuđivanje.

1.4. Na ročištu za glavnu raspravu koje je održano 21. listopada 2014. tada I. i II. tužiteljica su izvršile objektivnu preinaku, odnosno precizirale su tužbeni zahtjev na način da isti glasi: "I. Utvrđuje se da je ugovor o dosmrtnom uzdržavanju zaključen između Stanka Begić iz Slavonskog Broda, Hercegovska 1, kao primatelja uzdržavanja i Ane Turkalj iz Slavonskog Broda, Hercegovska broj 10, kao davateljice uzdržavanja ništav iz razloga što je nemoralan, a u toč. II. Nalaže se tuženoj Ani Turkalj da I. tužiteljici Ljiljani Begić isplati iznos od 61.457,00 EUR-a i II. tužiteljici Marijani Begić isplati iznos od 61.457,00 EUR-a, sve za zateznim kamatama od podnošenja tužbe – 27. lipnja 2003. do isplate sve u kunskoj protuvrijednosti po prodajnom tečaju HNB na dan isplate, kao i trošak parničnog postupka, a sve to u roku od 15 dana." Navedenoj preinaci se tuženica protivila, te je sud o istoj odlučio na način da je dopustio preinaku tužbe (na ročištu održanom 21. listopada 2014., list 127 spisa).

1.5. Podneskom od 10. ožujka 2016. (list spisa 177) sada pok. Marijana Begić, ranije tužiteljica, uredila je tužbeni zahtjev, a kojem uređenju se pridružila sada pok. Ljiljana Begić (na ročištu održanom 28. ožujka 2018.).

2. U odgovoru na tužbu i tijekom postupka tuženica se protivila tužbi i tužbenom zahtjevu, te ističe i prigovor zastare potraživanja. Tuženica ne osporava da je temeljem zaključenog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju pok. Stanko Begić tužiteljici ostavio u vlasništvo sva novčana sredstva na štednji u PBZ d.d. banci kao i novčana sredstva na štednoj knjižici u Postsparbuch. To je bila volja ugovornih strana, te da su iste znale za predmetni ugovor za vrijeme njegovog života.

2.1. Nakon što su sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice, podneskom od 20.srpnja 2006. uredile tužbeni zahtjev, tuženica se podneskom predanim na ročištu 10.listopada 2006.očitovala na način da se protivila preinaci tužbenog zahtjeva navodeći da je riječ o sasvim novom tužbenom zahtjevu, te je istaknula i prigovor zastare jer da je protekao rok iz čl. 230.st. 1.ZOO-a, te da su činjenice navedene u tužbi kao i u podnesku kojim je uređen tužbeni zahtjev konfuzne.

2.2. Nadalje, tuženica se protivila i preinaci tužbe od strane sada pok. Ljiljane Begić, ranije tužiteljice, i to preinake tužbe od 9. prosinca 2010. (list spisa 90).

2.3. Na ročištu održanom 21. listopada 2014., a nakon što su I. i II. tužiteljice precizirale tužbeni zahtjev, tuženica je navela da se protivi preinačenom tužbenom zahtjevu u cijelosti. Sud je na ročištu održanom 21. listopada 2014. dopustio preinaku tužbe (list spisa 128), jer je ista svrsishodna za konačno rješenje odnosa među strankama sukladno čl. 190. st. 3. ZPP-a.

2.4. Nakon toga, Marijana Begić, ranije tužiteljica, je uredila tužbeni zahtjev podneskom od 10. ožujka 2016. tako da je navela OIB-e stranaka i uredila kamatnu stopu (list spisa 177), a navedenom podnesku se pridružila i Ljiljana Begić, ranije tužiteljica (na ročištu 28.ožujka 2018.). Tuženik se protivio navedenom uređenju tužbenog zahtjeva od 10.ožujka 2016. (list spisa 177) navodeći da isto predstavlja preinaku tužbenog zahtjeva. Međutim, tužba i tužbeni zahtjev nisu promijenjeni nego je uz imena parničnih stranaka dodan OIB, kao i poslovni broj solemnizacije ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, te je uređena kamatna stopa, pa navedeno uređenje ne predstavlja preinaku tužbe, kako to pogrešno navodi tuženik.

3. Tijekom postupka sada pok. Ljiljani Begić, ranije tužiteljici, oduzeta je poslovna sposobnost te je istoj postavljena posebna skrbnica Ana Gusak Krajnović, djelatnica Centra za socijalnu skrb u Slavonskom Brodu.

4. Budući da je tijekom postupka preminula II. tužiteljica Marijana Begić, sud je rješenjem broj P-533/2015-78 od 13. lipnja 2024. utvrdio prekid postupka u odnosu na II. tužiteljicu Marijanu Begić. Nadalje, sud je rješenjem posl.br. P-533/2015-88 od 17. prosinca 2024. nastavio postupak koji je bio prekinut rješenjem ovog suda posl.br. P-533/2018-78 od 13. lipnja 2024. te je pozvao Ljiljanu Begić, da kao nasljednica pok. tužiteljice Marijane Begić preuzme postupak.

4.1. Isto tako, u tijeku postupka preminula je i I. tužiteljica Ljiljana Begić, te je sud rješenjem posl.br. P-533/2018-94 od 11. veljače 2025. utvrdio prekid postupka.

Nadalje, sud je rješenjem posl.br. P-533/2015-105 od 4. rujna 2025. odredio nastavak postupka te je pozvao Grad Vodice i Grad Slavonski Brod da kao nasljednici pok. tužiteljice Ljiljane Begić preuzmu postupak. Predmetno rješenje postalo je pravomoćno 23. rujna 2025.

5. Grad Vodice, kao jedan od nasljednika iza pok. Ljiljane Begić, nakon preuzimanja postupka, i nakon što je rješenje posl.br. P-533/2015-105 od 4. rujna 2025. postalo pravomoćno (pravomoćno 23. rujna 2025.) u podnesku od 28. studenog 2025. naveo je da iz rješenja o nasljeđivanju O-25/25, UPP/OS-10/25 od 8. srpnja 2025. proizlazi da je Grad Slavonski Brod u cijelosti proglašen nasljednikom prava i obveza u sudskom postupku koji se vodi pred ovim sudom u gore navedenom predmetu, a da je Grad Vodice proglašen nasljednikom nekretnina kat.čest. 6801/54 i kat.čest. 6801/116, obje k.o. Vodice, a ne prava i obveza u sudskom postupku koji se vodi pred ovim sudom, pa je predložio sudu da donese rješenje da Grad Vodice nije aktivno legitimiran u ovoj pravnoj stvari (tako i u podnesku od 21. kolovoza 2026.).

6. Grad Slavonski Brod, kao nasljednik iza pok. Ljiljane Begić, je na ročištu održanom 10. prosinca 2025. naveo da ostaje kod tužbe i tužbenog zahtjeva u cijelosti, te svih navoda danih tijekom postupka. Nadalje, naveo je da nije inicirao predmetni postupak, da je isti naslijedio kao ošasni nasljednik u stadiju glavne rasprave. Napomenuo je da se Grad kao ošasni nasljednik nema pravo odreći niti ne prihvatiti nasljedstva, nego je prisiljen prihvatiti se nasljedstva koje mu je samo trošak, te preuzeti postupak u stadiju glavne rasprave. Isto tako, naveo je da je u nezavidnom položaju, dok se Grad Vodice ograđuje od svega. Istaknuo je da ukoliko sud odbije tužbeni zahtjev, će odgovarati cijelom naslijeđenom imovinom, dok Grad Vodice neće. Nadalje, naveo je da u slučaju ako povuče tužbu ili se nagodi s tuženicom, mora snositi troškove ovog postupka te troškove bilježnika za ostavinsku raspravu, koje je snosio sam bez Grada Vodice. Sukladno čl. 139. Zakon o nasljeđivanju, naveo je, nasljednici solidarno odgovaraju za dugove. Oспорavao je Nalaz i mišljenje vještaka Vlade Jukića, dr.med., spec. psihijatrije.

7. Radi utvrđenja spornih činjenica sud je u dokaznom postupku izvršio uvid u cjelokupan spis i svu priliježuću dokumentaciju te je pročitao rješenje Centra za soc. skrb Nova Gradiška od 3.12.2002. (list spisa 6), Potvrdu o imovnom stanju za Ljiljanu Begić od 30.5.2003. (list spisa 7), preslika devizne knjižice otvorene kod PBZ banke (list spisa 8-9), Otpusno pismo od 23.4.2003 (list spisa 10), Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju (list spisa 11), Smrtni list za Stanka Begića (list spisa 12), rješenje o nasljeđivanju posl.br. O-870/02-21 od 28.4.2003. (list spisa 13), preslika devizne knjižice otvorene kod PBZ banke (list spisa 21-23), kaznenu prijavu protiv Ane Turkalj (list spisa 28), izvadak iz zemljišne knjige zk.ul.br. 1402 od 14.12.2006. (list spisa 44), rješenje Centra za soc. skrb Slavonski Brod od 18.2.2009. (list spisa 81-83), izjava Anice Gusak Krajnović o primitku presude (list spisa 117), rješenje Centra za soc. skrb Slavonski Brod od 20.12.2011. (list spisa 118), medicinska dokumentacija za Stanka Begića (list spisa 135-146), nalaz i mišljenje vještaka prof.prim.dr.sc. Dragutina Kadojića, dr.med. (list spisa 156-160), preslike zapisnika održanog 9.3.2009. u predmetu P-1219/07 pred Općinskim sudom u Slavonskom Brodu (list spisa 182-184) nalaz i mišljenje vještaka prof.prim.dr.sc. Branka Radanovića, prim.dr.med. (list spisa 197-201), nalaz i mišljenje vještaka prof.dr.sc. Vlade Jukića, spec. psihijatar (list spisa 222-234), rješenje o nasljeđivanju posl.br. O-1037/2024-4 od 27. kolovoza 2024. (list spisa 380-381), rješenje o nasljeđivanju posl.br. O-25/25

od 8. srpnja 2025. (list spisa 413-415), Nalaz i mišljenje vještaka Zorana Čavajde, dr.med. (list spisa 437-459), te je saslušao vještake, svjedoke, parnične stranke.

7.1. Sud nije proveo dokaz saslušanjem svjedoka Roberta Čečetke i svjedokinje Marije Kariko, jer je tuženica od njihovog saslušanja na ročištu 10. prosinaca 2025. Isto tako, tuženica je povukla dokazni prijedlog za provođenjem vještačenja po Povjerenstvu za sudbena mišljenja Medicinskoga fakulteta u Splitu. Sud nije saslušao svjedoka Ivana Lukića predloženog od strane tuženice i to na okolnosti razgovora pok. Stanka Begića sa Ivanom Lukićem o postojanju ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, jer bi navedeni svjedok iskazivao na okolnosti koje nisu odlučne za odluku u ovoj pravnoj stvari.

7.2. Sud je odbio dokazni prijedlog Ljiljane i Marijane Begić, ranije tužiteljica i to za saslušanjem svjedokinje Anđe Krznarić na okolnost tko je sve posjećivao pok. Stanka Begića. Naime, okolnosti na koje je predložena navedena svjedokinja nisu odlučne za odluku u ovoj pravnoj stvari, pa stoga nije bilo potrebno saslušavati svjedokinju na predložene okolnosti.

8. Kao što je već prethodno navedeno, sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice, više puta tijekom postupka su preinačavale tužbu i tužbeni zahtjev, te isti uređivale. Još jednom se ističe da je na održanom 21. listopada 2014., a nakon što su I. i II. tužiteljice precizirale tužbeni zahtjev, a tuženica se protivila preinaci, sud na ročištu održanom 21. listopada 2014. dopustio preinaku tužbe (list spisa 128), jer je ista svrsishodna za konačno rješenje odnosa među strankama sukladno čl. 190. st. 3. ZPP-a. Nakon navedene preinake, koja je dopuštena, tužiteljice su uredile tužbeni zahtjev na način da su uz imena parničnih stranaka dodani OIB-i, kao i poslovni broj solemnizacije ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, te je uređena kamatna stopa (podneskom tužiteljice Marijane Begić od 10. ožujka 2016., a čemu se pridružila i tužiteljica Ljiljana Begić na ročištu održanom 28. ožujka 2018.), pa navedeno uređenje ne predstavlja preinaku tužbe, kako to pogrešno navodi tuženik. O prednje navedenom tužbenom zahtjevu odlučeno je u izreci presude.

9. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

10. Predmet spora je zahtjev tužitelja radi utvrđenja da je Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljenim između Stanka Begića i tuženice 16. kolovoza 2002. nemoralan, te zahtjev tužitelja protiv tuženice radi isplate iznosa od ukupno 122.914,00 EUR-a sa zateznim kamatama.

11. Među parničnim strankama nije sporno da su tuženica i pok. Stanko Begić 16. kolovoza 2002. sklopili Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju, te da je tuženica s računa pok. Stanka Begića podignula iznos od 122.914,00 EUR-a, a nije sporno niti da je pok. Stanko Begić preminuo 28. listopada 2002.

12. Među parničnim strankama je sporno je li predmetni Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljen između Stanka Begića i tuženice ništetan jer da je isti nemoralan iz razloga što je tuženica iskoristila loše zdravstveno stanje pok. Stanka Begića. Sporno je i je li Stanko Begić bio sposoban shvatiti značenje svojih postupaka u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, a sporno je i je u vrijeme

sklapanja Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju bilo izvjesno da će Stanko Begić umrijeti vrlo brzo nakon sklapanja ugovora.

13. Prije svega potrebno je reći da je u ovoj pravnoj stvari, o predmetnom tužbenom zahtjevu iz podneska od 20. srpnja 2006. odlučio Općinski sud u Đakovu presudom broj P-878/04-23 od 28. veljače 2007., a koja presuda je ukinuta rješenjem Županijskog suda u Osijeku broj GŽ-2753/07-2 od 9. studenog 2007. te je predmet vraćen na ponovno suđenje. Nadalje, nakon ponovljenog suđenja, Općinski sud u Đakovu donio je presudu broj P-928/07-29 od 16. travnja 2008., a koja presuda je ukinuta rješenjem Županijskog suda u Osijeku broj GŽ-2690/08-2 od 1. travnja 2010. i premet vraćen istom sudu na ponovno suđenje. Nadalje, Općinski sud u Osijeku donio je presudu i rješenje broj P-353/2010-41 od 13. svibnja 2011. kojim je odbio tužbeni zahtjev sada pok. Ljiljane i Marijane Begić, ranije tužiteljica, a radi isplate iznosa od 61.457,00 EUR-a sa zateznim kamatama, svakoj, te nije dopustio preinaku tužbenog zahtjeva Ljiljane Begić (jer da nisu ispunjeni uvjeti iz čl. 190. ZPP-a – jer isto ne bi bilo svrhovito za konačno rješenje spora). Nadalje, navedenu presudu i rješenje Županijski sud u Osijeku rješenjem broj GŽ-2687/2012-2 od 17. travnja 2014. je ukinuo i vratio prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. U navedenom rješenju navedeno je da je suprotno stavu prvostupanjskog suda, preinaka tužbe svrsishodna za konačno rješenje odnosa među strankama, jer je već u tužbi isticano da je ništetan ugovor o dosmrtnom uzdržavanju.

13.1. Budući da je tijekom ovog postupka bilo više preinaka tužbenog zahtjeva, ovaj sud ističe da je odlučivao o zadnje postavljenom tužbenom zahtjevu i to tuženom zahtjevu postavljenom 21. listopada 2014. postavljenom od strane Marijane Begić, uređenog podneskom od 10. ožujka 2016. (kojem uređenju se pridružila tužiteljica Ljiljana Begić), a kako je to već ranije obrazloženo.

14. Iz preslike devizne knjižice otvorene kod Privredne banke Zagreb d.d. broj štednog računa 71410-0 20-400-000817-1 (list spisa 8-9, kao i list spisa 22-23): proizlazi da je vlasnik navedenog računa Begić Stanko a da je opunomoćnik Ana Turkalj, Hercegovačka 10, Slavonski Brod, te da je od 30. srpnja 2002. sa navedenog računa podizani novčani iznosi više puta i to sve do 13. studenog 2002.

15. Iz Otpusnog pisma od 23. travnja 2003. (list spisa 10) proizlazi da je Stanko Begić otpušten iz Opće bolnice "Dr. Josip Benčević" Slavonski Brod 30. rujna 2002., a na kojem se liječio radi moždanog udara te psihoorganskog sindroma, te je otpušten kući bez većih promjena.

16. Iz Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju od 16. kolovoza 2002. (list spisa 11) proizlazi da je isti sklopljen kod Javnog bilježnika Mije Vukovića iz Slavonskog Broda, te da je primatelj uzdržavanja Stanko Begić, a davatelj uzdržavanja Ana Turkalj. Navedenim ugovorom navedeno je da je primatelj uzdržavanja starija osoba koja je već duže vremena nepokretna pa mu je iz toga razloga potrebna tuđa pomoć i njega. Svu skrb oko njegovog uzdržavanja snosi davateljica uzdržavanja Ana Turkalj i to od njegovog izlaska sa bolničkog liječenja 22. veljače 2002. Davateljica uzdržavanja se obvezala da će i ubuduće voditi brigu oko njegovog uzdržavanja, što se odnosi na pripremanje hrane, održavanje higijene, održavanje higijene u njegovoj stambenoj zgradi, vođenje brige oko nabave potrebnih lijekova, a u slučaju njegove smrti obvezuje se sahraniti ga o svom trošku na Gradskom groblju u Slavonskom Brodu.

Primatelj uzdržavanja je ostavio u vlasništvo davateljici uzdržavanja sa svoja novčana sredstva koja se nalaze na deviznoj štednoj knjižici PDB d.d., Podružnica Slavonski Brod, broj štednog računa : 71410-0 20-400-000817-1, štedna knjižica kod poštanske banke-POSTSPARBUCH Deutsche Bundespost, račun br.66.289.076, Franfurkt Am-Mair. Nadalje, davateljica uzdržavanja je ovlaštena da odmah po zaključenju ugovora raspolaže novčanim sredstvima koji su navedeni u ugovoru, odnosno da može odmah podignuti glavnicu zajedno s kamatom sve do konačne saldacije računa.

17. Iz Smrtnog lista za Stanka Begića (list spisa 12) proizlazi da je isti umro 28. listopada 2002.

18. Iz rješenja o nasljeđivanju Općinskog suda u Slavonskom Brodu, posl.br. O-870/02-21 od 28. travnja 2003. (list spisa 13) proizlazi da ostavinsku imovinu iza pok. Stanka Begića čine nekretnine upisane u k.o. Br.Varoš i ti upisane u zk.ul. br.3175 u 2/4 dijela i zk.ul.br.1822 u ½ dijela, kao i nekretnina upisana u k.o. Vodice zk.ul.br.4072 u 864/5184 dijela. Prava na točno neutvrđene novčane iznose kod Privredne banke Zagreb d.d. na računu broj 804404-504-400-63435-0, na računu broj 71410-0-020-408-19093-9, na računu broj: 714101-720-400-00817-1, na računu broj 71411-920-400-00817-1, na računu broj 734080-020-400-00817-1, prava na računu kod Ljubljanske banke d.d. na računu broj 33600-621-16 6117271055450-30, prava na točno neutvrđen iznos novčanih sredstava kod Jugobanke d.d. Beograd na računu broj 12-3666299-8, osobni automobil marke Zastava, tip Lada Riva, te se njegovim nasljednicama na temelju Zakona proglašavaju Marijana Begić i Ljiljana Begić.

19. Iz dopisa Privredne banke Zagreb d.d. (list spisa 25) proizlazi da je iznos od 122.915,00 EUR-a s devizne štedne knjižice broj 20400008171 a čiji vlasnik je bio Stanko Begić, podignula opunomoćnica Ana Turkalj.

20. Iz kaznene prijave koju je podnio Tomislav Skutari, punomoćnik Ljiljane i Marijane Begić, protiv Ane Turkalj (list spisa 28) proizlazi da je Ana Turkalj temeljem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju podigla iznos od 122.915,00 EUR-a te isti iznos predala pok.Stanku Begiću na ruke, te da predmetnom ostavinskog postupka iza pok. Stanka Begića nisu bila novčana sredstva u iznosu od 122.915,00 EUR-a, pa da je ista protupravno prisvojila navedeni novčani iznos.

21. Iz izvatka iz zemljišne knjige Općinskog suda u Opatiji, Zemljišno-knjižni odjel, k.o. Draga, zk.ul.br. 1402 od 14.12.2006. (list spisa 44) proizlazi da su tuženica i njezin suprug vlasnici stana površine 48 m² u Mošćeničkoj Dragi, kao i spremišta u podrumu.

22. Iz Nalaza i mišljenja vještaka prof.prim.dr.sc. Dragutina Kadojića, dr.med. (list spisa 156-160), specijalisti neurologije proizlazi da se na temelju medicinske dokumentacije u spisu i svih dostupnih podataka može zaključiti da je Stanko Begić u trenutku sklapanja ugovora sa Anom Turkalj 16. kolovoza 2002. bio teško bolesna osoba sa psihičkim promjenama koje se medicinski označavaju kao kronični psihoorganski sindrom, te da Stanko Begić u trenutku sklapanja ugovora nije bio ubrojav, odnosno da nije bio sposoban za puno rasuđivanje niti je bio sposoban u potpunosti shvatiti značenje svojih postupaka i posljedice koje iz njih proizlaze.

Nadalje, na ročištu održanom 14. ožujka 2016. vještak je naveo da pok. Stanko Begić nakon što mu je javni bilježnik objasnio sklapanje pravnog posla, o kakvom pravnom poslu se radi te smislu i posljedicama pravnog posla nije mogao shvatiti značenje riječi javnog bilježnika i nije imao potpunu sposobnost donošenja samostalnih odluka a to je zaključio na temelju medicinske dokumentacije koja se nalazi u spisu. Isto tako, na temelju navedene dokumentacije utvrdio da je isti bio i psihoorganski promijenjen, te dodao da izrijeком u navedenoj medicinskoj dokumentaciji ne piše dijagnoza - psihoorganiski izmijenjen, ali da se na temelju tekstualnih podataka u navedenim povijestima bolesti može zaključiti da je Stanko Begić već tada imao kronični psihoorganski sindrom koji se može samo pogoršavati, jer da kod istog nema izlječenja i on ima progresivni tijek.

22.1. Tuženica je imala primjedbe na navedeni Nalaz i mišljenje te je predlagala provođenje novog vještačenja.

22.2. Budući da je vještak prof.prim.dr.sc. Dragutina Kadojića, dr.med. (list spisa 156-160), specijalisti neurologije, a ne psihijatrije, a u konkretnom slučaju predmet vještačenja je bilo psihičko stanje pok. Stanka Begića u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, odnosno je li isti mogao shvatiti značenje svojih postupaka, kao i da je vještak dao neuvjerljiv nalaz u dijelu koji se odnosi na mogućnost primjećivanja simptoma psihoorganskog poremećaja, pa je ovaj sud je odredio novo vještačenje po vještaku prof.prim.dr.sc.Branku Radanoviću.

23. Iz Nalaza i mišljenja vještaka prof.dr.sc. Branka Radanovića, prim.dr.med. (list spisa 197-201) proizlazi da je imao razvijeni kronični psihoorganski sindrom koji je zamijećen tijekom liječenja i to prije svega na internom odjelu nakon kirurške intervencije te kod liječenja na odjelu za živčane bolesti kada je postavljena dijagnoza moždanog udara. Višegodišnja neregurirana šećerna bolest uz ostale čimbenike rizika (alkoholizam) dovodi do metaboličkih poremećaja koji djeluje na funkciju moždanih stanica, a i promjene na krvnim žilama održavaju se na normalnu funkciju živčanih struktura. Imajući na umu sve navedeno, pok. Stanko Begić je bio teško bolesna osoba s nizom komplikacija i može se reći da nije bio svjestan što potpisuje niti je mogao upravljati svojom voljom.

23.1. U svom iskazu na ročištu 28. ožujka 2018. vještak prof.dr.sc. Branko Radanović, prim.dr.med. naveo je da je nalaz i mišljenje donio na temelju dokumentacije u spisu, kao i da je na pregledu pok. Stanka Begića od 19. rujna 2002. kod neurologa navedeno da isti ima početni dementni sindrom, što bi moglo odgovarati psihoorganskom sindromu. Nadalje, naveo je da od 29.siječnja 2002. kada se isti javlja na preglede postoje i psihičke smetnje, kao i da u slučaju da pacijent ima demenciju da bi isto trebalo biti primijećeno od strane liječnika te navedeno u medicinskoj dokumentaciji, te da isti nije bio upućivan kod psihijatra. Psihoorganski sindrom kao dijagnoza može spadati kako u područje neurologije tako i u područje psihijatrije.

23.2. Tuženica se i prije nego je sud odredio vještačenje po navedenom vještaku, protivila da vještačenje u predmetu bude po vještaku prof. dr.sc. Branka Radanovića, prim.dr.med jer da je isti zaposlen na odjelu za neurologiju kao i raniji vještak, te da iz toga razloga nalaz nije objektivan i realan. Nakon provedenog vještačenja tuženica se protivila navedenom vještačenju, kako osobi vještaka tako i Nalazu i mišljenju,

navodeći da je navedena problematika sada u područje psihijatrije, a ne u neurologije jer se govori o psihičkom stanju a ne neurološkom stanju, te je predlagala vještačenje po vještaku psihijatru.

23.3. Nalaz i mišljenje vještaka prof. dr.sc. Branka Radanovića, prim.dr.med. sud je ocijenio nevjerodostojnim jer je isti specijalist neurologije a ne psihijatrije, te se iz toga razloga nije mogao očitovati je li Stanko Begić u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora mogao shvatiti značenje svojih postupaka.

24. Budući da je tijekom postupka bilo potrebno utvrditi je li pok. Stanko Begić bio sposoban shvatiti značenje svojih postupaka u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, ovaj sud je usvojio dokazni prijedlog za provođenjem psihijatrijskog vještačenja po vještaku prof.dr.sc. Vlade Jukića, spec. psihijatar.

25. Iz Nalaza i mišljenja vještaka prof.dr.sc. Vlade Jukića, spec. psihijatar, subspecijalist forenzičke psihijatrije (list spisa 222-234) proizlazi da je pok. Stanko Begić u vrijeme potpisivanja Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju bolovao od blage, početne forme psihoorganskog sindroma. Ako je i postojao psihoorganski sindrom bio je slabo izražen i nije bio dosegnuo razinu koja bi ga ometala u urednom funkcioniranju. U medicinskoj dokumentaciji nema podataka koji bi ukazivali na neke druge psihičke tegobe od kojih bi bolovao ili patio pok. Stanko Begić pa se ne može reći da ih je eventualno imao. On je u vrijeme potpisivanja Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju bio u stanju shvatiti značenje i posljedice potpisivanja ugovora i mogao se opredijeliti u skladu sa svojom voljom. Odnosno, nema dokaza koji bi ukazivali da pokojni Stanko Begić nije mogao potpisati Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju.

25.1. Sada pok. Ljiljana Begić i Marijana Begić, ranije tužiteljice, osporavale su Nalaz i mišljenje vještaka prof.dr.sc. Vlade Jukića, spec. psihijatar, subspecijalist forenzičke psihijatrije. Međutim, nakon izrade nalaza i mišljenja, te primjedbi, navedeni vještak je preminuo, pa ovaj sud istoga nije mogao pozvati na očitovanje, niti ga saslušati na raspravi. Budući da je odredbom čl. 261. ZPP-a propisano da sud može odrediti hoće li vještak iznijeti svoj nalaz samo usmeno na raspravi ili ih podnijeti i u pisanom obliku prije rasprave, a da u konkretnom slučaju zbog smrti vještaka nije bilo moguće da vještak nalaz iznese usmeno na raspravi, te s obzirom na primjedbe ranije tužiteljica, sada pok. Ljiljane i Marijane Begić, ovaj sud je odredio novo vještačenje po vještaku psihijatru Zoranu Čavajdi, dr.med.

26. Iz Nalaza i mišljenja vještaka Zorana Čavajde, dr.med., spec. psihijatrije (list spisa 437-459) proizlazi da se medicinska dokumentacija koja priliježe spisu sastoji od otpusnih pisama i prijemnih anamneza kako kronološki slijedi: od 22. veljače 2002. do 8. ožujka 2002. – otpusno pismo s Odjela kirurgije u Slavinskom Brodu nakon amputacije desne potkoljenice zbog gangrene izazvane neliječnim dijabetesom. od 8.ožujka 2002. do 22. ožujka 2002. – povijest bolesti s Odjela dijabetologije u Slavinskom Brodu gdje je premješten s kirurgije radi liječenja dijabetesa. Navedeno je medicinska dokumentacija koja je dostupna prije potpisivanja spornog ugovora. Radi se o ukupnom razdoblju od mjesec dana boravka na bolničkom liječenju. Osim „somatskih“ dijagnoza nije postavljena niti jedna psihijatrijska dijagnoza ili neuropsihijatrijska dijagnoza. Nije bilo potrebe za konzultacijom psihijatra ili neurologa. Nadalje, iz sadržaja dokumentacije se mogu

izdvojiti pojedini navodi koji upućuju na tadašnje stanje pacijenta. Tako se prilikom prijema na kirurgiju navodi „...nepokretan, kontakt slabiji, daje dojam teškog bolesnika...“ što je razumljivo obzirom da se radi o teškom, životno ugrožavajućem zdravstvenog stanju. Nadalje prilikom premještanja na Odjel diabetologije se navodi „...anamnestičke podatke teže dobivam radi teže suradnje s pacijentom. Odgovara na ciljana pitanja...“ Nejasno je na što se odnosi formulacija „teže suradnje“ (teško opće stanje uslijed postoperativnog oporavka, otežan govor, bolovi, sedacija, karakterne osobine...itd.), ali je vidljivo kako na ciljana pitanja daje odgovore što upućuje na mogućnost razumijevanja upita, procesuiranja i adekvatnog odgovaranja. Nakon otpusta iz bolnice nema podataka o kontrolnim pregledima, uzimanju terapije, medicinski dokumentiranom psihičkom stanju, funkcioniranju itd. Sljedeća dostupna medicinska dokumentacija datira nakon potpisivanja spornog ugovora od 16. kolovoza 2002. i to: od 19. rujna do 30. rujna 2002. – otpusno pismo Službe za živčane bolesti u Sl. Brodu te prijemna anamneza na navedeni odjel. Iz navedenog valja izdvojiti kako je tijekom prijema opisano: „Unazad 3 tjedna pacijent samo leži, ne može sjediti. Ne može samostalno uzimati hranu. Često se "gubi" i nesuvislo priča...Pri svijesti, u verbalnom kontaktu, djelomično vremenski, prostorno i prema sebi neorijentiran...“. U otpusnom pismu se navodi: „Unatrag tri dana pacijent samo leži, ne može sjediti niti samostalno uzimati hranu. Često se gubi i nesuvislo priča. Stolicu i mokrenje ne kontrolira. Nosi pelene...nesigurne orijentacije u vremenu i prostoru. Govor usporen, blaže motorno disfazičan...Pacijent hospitaliziran na našem odjelu pod sumnjom na moždani udar. Na temelju anamneze, kliničke slike i učinjenih nalaza postavi se dijagnoza moždanog udara i Psihoorganskog sindroma...“ Dana 22.10.2002., dva mjeseca nakon sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju i oko tri tjedna nakon otpusta iz bolnice, Stanko Begić je preminuo u dobi od 73 godine. Isto tako, naveo je da bi demenciju u pravilu trebalo dijagnosticirati nakon učinjene neurološke i psihijatrijske obrade kroz duži period vremena, dok se dijagnoza psihoorganskog sindroma često postavlja kao „radna dijagnoza“ već samim kliničkim pregledom. Nadalje, u Nalazu i mišljenju vještak je naveo da vrijeme sklapanja Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju od 16. kolovoza 2002., nije našao elemenata koji bi nedvojbeno ukazivali na postojanje psihičkog ili kognitivnog oštećenja koje bi utjecalo na sposobnost pok. Stanka Begića na donošenje odluka, odnosno na kapacitet za odlučivanje, pa tako i sklapanja pravnih radnji, odnosno da je tempore acti bio sposoban za rasuđivanje i donošenje valjane odluke, jer da na temelju ranije navedene medicinske dokumentacije prethodno potpisanom ugovoru nema jasnih i nedvojbenih pokazatelja o oštećenju kapaciteta za odlučivanje. Isto tako, vještak je istaknuo da se kod pok. Stanka Begića se nije radilo o terminalnoj bolesti u užem smislu (npr. maligna bolest) već o kombinaciji kroničnih bolesti s posljedičnim utjecajem, primarno na cirkulatorni sustav (dijabetes, hipertenzija, moždani udar) gdje osobe mogu živjeti i više godina uz redovitu terapiju i njegu. Naravno, moguće su i nepredvidive komplikacije i razvoj drugih bolesti. Često se kod nepokretnih osoba, zbog dijabetesa imunokompromitiranih, razvijaju komplikacije u vidu upale pluća, oštećenja bubrega, srčane funkcije s plućnim edemom i dr., a koje mogu rezultirati smrtnih ishodom. Ukoliko do dodatnih komplikacija ne dođe, moguće je višegodišnje preživljenje.

26.1. Iz iskaza vještaka Zorana Čavajde proizlazi da ostaje kod svog Nalaza i mišljenja, kojega je izradio na temelju dokumentacije koja se nalazi u sudskom spisu. Zaključio je na temelju predmetne dokumentacije, a kako je naveo u nalazu, da nije našao elemenata koji bi nedvojbeno ukazivali na postojanje psihičkog ili kognitivnog

oštećenja koje bi utjecalo na sposobnost donošenja odluka, odnosno na kapacitet za odlučivanje pa tako i sklapanja pravnih radnji, iz čega zaključuje da je u vrijeme sklapanja ugovora bio sposoban za rasuđivanje i donošenje valjane odluke.

26.2. I. tužitelj Grad Slavonski Brod se očitovao na Nalaz i mišljenje vještaka Zorana Čavajde, dr.med., spec.psihijatrije, na način da nema primjedbi. Tuženica je isto tako navela da nema primjedbi, dok se II. tužitelj Grad Vodice nije očitovalo na Nalaz i mišljenje vještaka, pa nije niti isticao primjedbe.

26.3. Nalaz i mišljenje vještaka Zorana Čavajde, dr.med., spec. psihijatrije, sud je ocijenio vjerodostojnim, jer je jasan, detaljan, bez proturječnosti. Ističe se i da parnične stranke nisu imale primjedbi na navedeni Nalaz i mišljenje.

27. Iz iskaza svjedoka Stipe Čuture proizlazi da mu je pok. Stanko Begić ujak, da su stanovali jedan od drugog udaljeni oko 100 metara, da ga je u posljednja dva mjeseca posjećivao, da je od početka kolovoza pa nadalje pok. Stanko Begić bio loše, da je teško govorio, pa mu se ponekad činilo da halucinira. Svjedoku je poznato da su pokojnog Stanka Begića pomagali Turkaljevi, ali mu pok. Stanko nije nikada govorio da je nekom nešto dužan ili da je njemu netko dužan, niti zna da je pokojnog netko posjećivao osim svjedokove supruge i sina, te Turkaljevih. Kad god bi došao Turkaljevi su se o njemu brinuli i dobro ga služili.

27.1. Iskaz svjedoka Stipe Čuture sud je ocijenio vjerodostojnim jer je uvjerljiv, jasan i svjedok je iskazivao o činjenicama koje je neposredno opažao, a u bitnom i to u dijelu da su se „Turkaljevi“ brinuli za pok. Stanka Begića je u skladu sa iskazom tuženice i svjedoka Ivana Turkalja.

28. Iz iskaza svjedoka Ivana Turkalja proizlazi da je pok. Stanko Begić bio njegov prvi susjed u Slavonskom Brodu. Kada su ga upoznali bio je dobrog zdravstvenog stanja. Zna da je sklopio Ugovor s njegovom suprugom Anom Turkalj, ali nije siguran kako se zove, je li ugovor o dosmrtnom ili doživotnom uzdržavanju, ali zna da, dok je on živ, da se ona brine. Obveza Ane Turkalj po tom ugovoru bila je da ga hrani, vodi kod doktora. Ne zna detalje jer je u to vrijeme bio na terenu, ali zna da je bila dužna osigurati mu sve što mu je bilo potrebno, pri tome misli da je bila dužna ga hraniti, njegovati, a pod njegovati misli da je bila dužna običi ga, biti s njim i pričati, a i on je dolazio kod njih, stalno je prelazio preko ceste da bi došao kod njih. Ne zna kada je sklopljen ugovor, nema predodžbu je li sklopljen neposredno pred smrt Stanka Begića ili par godina prije. Kada su tražili pomoć za njega, nikoga nisu našli. Zna da je imao dvije kćeri, koje ga godinama nisu vidjele, još od poslije njegove rastave sa suprugom, nisu bile u kontaktu s njim. Ne zna je li imao kakve bolesti, zna da je nešto bio u bolnici. Psihički je, po njegovoj procjeni, bio super. Prije tuženice Stanko se sam za sebe brinuo, nitko se o njemu nije brinuo, zato je došao kod njih i rekao im da su oni njegova obitelj. Stanko Begić sahranjen je u Slavonskom Brodu na groblju u grobnici koju je kupila Ana Turkalj za njega, a ona je snosila i sve troškove za sahranu. Kćerke pok. Stanka, došle su kod Ane prije sahrane i pitale mogu li prisustvovati sahrani te je Ana rekla da mogu. Znao je za trenutak kada je njegova supruga sklopila ugovor sa pok. Stankom. Prethodno je sa Stankom pričao jer ga je pitao da s njim sklopi ugovor, a on je rekao da ostavlja sve Ani da ona odluči, odnosno sve odluke ostavlja njoj. Umro je od starosti, imao 72 godine kada je umro.

29. Iz iskaza svjedokinje Magdalene Čorak proizlazi da je pok. Stanko bio njezin susjed u Slavonskom Brodu, u Hercegovačkoj ulici na Jelasu. Zna da je umro 2002. i to 22. listopada 2002. Umro je od raznih bolesti, zna da je bio loše i da mu je bila amputirana noga. Zna da je bio dobrog zdravstvenog stanja, u smislu da su komunicirali. Ne zna zbog čega mu je amputirana noga, niti kada mu je amputirana noga. Zna da su se nakon amputacije njegove noge o njemu brinule njezina pok. baka i mama, brinule su se na način da su ga vodile kod doktora, kuhale i presvlačile posteljinu. Zna da je sklopio Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju s njezinom majkom 2002., ne zna točno datum sklapanja, niti je li to bilo prije ili poslije amputacije noge. Stanko je bio dobrog stanja, mogli su s njim o svemu pričati. S njom je pričala o tome kako joj je na fakultetu. Stanko joj je pričao da želi sklopiti ugovor o dosmrtnom uzdržavanju s njezinom mamom. Zna da je htio sklopiti s njezinom mamom jer je ona tamo bila cijelo vrijeme, a ona je studirala u Zagrebu. On joj je pričao o tome. Ne sjeća se kako je njezina majka reagirala kada joj je predložio sklapanje tog ugovora. Zna da je Stanko imao dvije kćeri, koje nisu dolazile, da se s njima probalo stupiti u kontakt, ali nisu htjele doći. Nema baš previše informacije jer je u to vrijeme bila u Zagrebu zbog studija. Sa Stankovim kćerkama pokušavala je stupiti u kontakt njezina majka, kao i Stanko. Stanko je sahranjen u Slavonskom Brodu, njezina ga je majka sahranila. Nije bila na sahrani i ne zna jesu li bile njegove kćeri na sahrani. Obveza njezine mame po ugovoru je bila da Stanka do smrti uzdržava i brine se za sve njegove potrebe te ga je hranila, brinula se o njegovom zdravlju, jelu i radila kompletnu brigu za bolesnika. Obveza Stanka je bila da njezinoj mami prenese novčana sredstva, ali ne zna o kojem je iznosu riječ, ali zna da je bilo riječ o većem iznosu. Što se tiče uvjeta u kojima je Stanko stanovao, imao je u kući kupaonicu, krevet, dnevni boravak i kuhinju. Stanko je živo skromno. Ne sjeća se točno kada su se brinule njezina majka i baka o Stanku, ali zna da su se brinule duži vremenski period, otprilike godinu dana. Poznato joj je da je Stanko imao kćeri i rodbinu. Ne sjeća se jesu li ga posjećivale, bila je u Zagrebu, ne bi ulazila u detalje. Sklapanje ugovora nije bila tajna, odmah je saznala za sklapanje tog ugovora. Ništa nije upućivalo kod sklapanja ugovora da bi Stanko mogao umrijeti za mjesec dana.

30. Iskaz svjedoka Ivana Turkalja i svjedokinje Magdalene Čorak sud je ocijenio vjerodostojnim jer su uvjerljivi, jasni, a i međusobno su sukladni u pogledu odlučnih činjenica – da je pok. Stanko Begić htio sklopiti ugovor o dosmrtnom uzdržavanju s tuženicom. U dijelu u kojem su navedeni svjedoci iskazivali o tome da je pok. Stanko Begić sklopio ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sa tuženicom, te koje su tuženicine bile obveze po tom ugovoru je u skladu sa sadržajem Ugovora o dosmrtnom uzdržavanju od 16. kolovoza 2002.

31. Iz iskaza sada pok. Liljane Begić, ranije tužiteljice, proizlazi da joj je ugovor o dosmrtnom uzdržavanju predan na ostavinskoj raspravi koja je vođena iza smrti njezinog oca Stanka Begića, te je tada saznala za postojanje toga ugovora. Nadalje, navela je da njezin otac nikad nije doprinosio za uzdržavanje, te da su njezini roditelji razvedeni. Nadalje, navela je da zna da je bio bolestan jer je istog posjećivala u bolnici iako s njim nije razgovarala, a kada je umro rekli su joj da je umro od alkohola i šećera. Živi od socijalne pomoći. Nadalje, u ostavinskom postupku naslijedile su ona i sestra 50.000,00 EUR-a i bezvrijedne papire, te da je u Slavonskom Brodu kupila poslovni prostor koji je platila 16.500,00 EUR-a, te taj poslovni prostor čini njezin stambeni prostor, a veličine je 21 m².

32. Iz iskaza sada pok. Marijane Begić, ranije tužiteljice, proizlazi da je 1993. iz Bosanskog Broda došla u izbjeglištvo i od tada ima status socijalnog slučaja i prima socijalnu pomoć jer je nezaposlena. Ne spori da su ona i sestra naslijedile i kuću u kojoj je stanovao njihov otac, a da je riječ o trošnoj kući, koja nema sanitarni čvor, niti vode, te zato živi u Okučanima. Otac nikada nije doprinosio za njezino uzdržavanje, a nije imala niti saznanja o predmetnom ugovoru, te navodi da je 1993. htjela živjeti s ocem, ali je isti odbio, te navodi da u vrijeme liječenja Stanka Bagića nije s nikim pričala o njegovom liječenju, te da se u to vrijeme i sama nalazila na liječenju u Novoj Gradišci.

33. Iskaze sada pok. Ljiljane i Marijane Begić, ranije tužiteljica, sud je ocijenio vjerodostojnim jer su jasni i bez proturječnosti. Međutim, za ovu pravnu stvar nije od utjecaja jesu li iste znale za postojanje predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, niti jesu li iste imale kontakte s pok. Stankom Begićem, nego je odlučio je li isti mogao shvatiti značenje svojih postupaka u vrijeme sklapanja ugovora i je predmetni ugovor nemoralan (kako to navode u tužbi i tijekom postupka).

34. Iz iskaza tuženice Ane Turkalj proizlazi da je upoznala Stanka Begića od 1995. kada su se doselili u Slavonski Brod, da su kao susjedi bili u dobrim odnosima, te da su se međusobno pomagali i družili, a kada se razbolio ona je o njemu vodila isključivu brigu na način da ga je vozila u bolnicu, posjećivala ga i izvršavala sve obveze iz zaključenog ugovora. Isto tako navela je da je pok. Stanko Begić primao mirovinu u Njemačkoj preko Post banke i da je jednom ili dva puta godišnje išao u Njemačku podići mirovinu kao i da je neposredno prije nego se razbolio njoj dao ovlaštenje da kontaktira sa spomenutom bankom u Njemačkoj kako bi se njegovi iznosi mirovine prebacili na račun u PBZ d.d., što je i učinila. Nadalje, navela je da je za vrijeme njegova života podizala s deviznih knjižica samo onoliko novca koliko je pok. Stanko Begić rekao da podigne i isti iznos je njemu davala, odnosno da nije raspolagala s njegovim novcima. Na ostavinskoj raspravi iza pok. Stanka Begić priložila je sve štedne knjižice, a budući da je ugovorom o dosmrtnom uzdržavanju njoj ostavljen iznos na deviznoj knjižici kod PBZ-a, u to vrijeme je podigla 6.500,00 EUR-a, a po zahtjevu banke ponovno ga je vratila na tu štednu knjižicu.

34.1. Saslušana ponovno na glavnoj raspravi dana 20. studenog 2006. navela je da je sporni ugovor zaključen upravo na inicijativnu Stanka Begića, u vrijeme kada je isti bio teško bolestan i slabo pokretan, jer mu je bila amputirana noga, a nakon što je isti izišao iz bolnice bio je na inzulinu i u to vrijeme obilazila ga je njegova sestra jednom ili dva puta godišnje i povremeno nećak Stipo Čutura, kao i patronažna sestra. Glede realizacije novčanog iznosa tuženica ističe da je odmah po zaključenju ugovora podigla 120.000,00 EUR-a jer joj je Stanko rekao da je to njezin novac i njena nagrada, ali je ona taj novac pozajmila Stanku Begić na njegovo traženje i uz njegovo obrazloženje da ga mora vratiti trećim osobama. Sav novčani iznos stavila je u njegov ormar, a njoj je od toga ostalo 20.000,00 EUR-a, ali joj nije poznato kome je pok. Stanko Begić dao novac niti tko je dolazio. Nadalje, tužena još dodaje da se dva mjeseca brinula o Stanku Begiću i za njegovo uzdržavanje potrošila 70.000,00 kn, ne računajući hranu i svoj rad. Nadalje, navela je da nakon smrti Stanka Begića ona i njezin suprug nisu stekli nekretnine veće vrijednosti.

34.2. Na ročištu održanom 26. kolovoza 2026. tuženica je navela da se sjeća što je iskazivala u ovome postupku i da u cijelosti ostaje kod svog ranijeg iskaza. Što se

tiče novčanih sredstava koje je dobila temeljem ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, navela je da se ne sjeća o kojem je novčanom iznosu riječ, ali se sjeća da je novce prenijela na svoj račun. Prije nego što su sklopili ugovor o dosmrtnom uzdržavanju pozajmljivala je Stanku novac i plaćala sve što je bilo potrebno, te je onda on rekao da ona taj novac prenese sebi. Sjeća se da je 50.000,00 EUR-a ostalo na njegovom računu, ali da je ona bila ovlaštena za podizanje novaca. Nakon smrti su novce dobila njegova djeca. Možda je podigla s računa 120.000,00 EUR-a. Nakon što je izjavila da je možda podigla s računa 120.000,00 EUR-a, sud je tuženici pročitao dio iskazana kojega je dala na zapisnik od 22. studenog 2006., nakon čega je tuženica pojasnila da je podigla novce s računa te da je sav iznos koji je podizala prikazala Stanku, pri tome misli na to da je pokazivala sve račune koje je plaćala, uplatnice, pokazala mu i štednu knjižicu. Nije sav novac digla odjedanput, Stanko je imao ormar u sobi, ostavljala je novce u taj ormar te ne zna je li taj novac on nekome dao. Kada je umro u ormaru nisu nađeni novci nego samo knjižica od Ljubljanske banke. Ugovor su sklopili 16. kolovoza 2002., a Stanko je umro 22. listopada 2002. Stanko je u vrijeme potpisivanja ugovora bio mentalno dobro, sve je znao, znao je sve dokumente koje je potpisivao. Nije joj poznato je li g. Stanka Begića posjećivao netko od rodbine i kćeri. Dio novca je prenijela na svoju karticu, ne zna o kojemu je iznosu riječ, a dio je njemu donijela. Da pojasni dio svog iskaza kada je iskazala da je novac spremila u ormar, u više navrata kako je donosila, a potom tvrdila da je novca prebacila na knjižicu, tuženica je navela kako se ne sjeća iznosa koje je podizala, bilo je to davno prije 20 i više godina, te se ne može sjetiti detalja. Pojasnila je da je iznos prebacila na svoju karticu, jer je on to tražio, te je onda dizala iznose koje ne zna, već kako je on tražio je dizala, te bi mu svaki put pokazala koliko je digla i izvještje sa te svoje kartice. U ormar je jedanput ili dvaputa stavila novac koji je podigla da on ima. Ne može se sjetiti iznose koje je stavila u ormar. Od tog novca nije platila sahranu, morala je još 6.000,00 EUR-a vratiti na račun. Iznos od 6.000,00 EUR-a je s njegova računa digla poslije smrti. Imala je ovlaštenje da diže novčana sredstva i s drugih računa koje je Stanko imao, a imao je više otvorenih računa. Da objasni što misli pod tim kad kaže da je dio sredstva prenijela, odnosno što za nju znači prenijeti, znači li transakcija ili nešto drugo, tuženica je navela da su se transakcijom prenosili iznosi, bez preuzimanja. Gotovinu koju je donosila Stanku podizala je sa svog računa na koji su bila prenesena sredstva s računa Stanka.

34.3. Iskaz tuženice sud je ocijenio vjerodostojnim u dijelu u kojem je navela da je Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljen na inicijativu pok. Stanka Begića je u skladu sa iskazom svjedoka Ivana Turkalja i svjedokinje Magdalene Čorak. Nadalje, dio iskaza tuženice da je s računa tužitelja podigla iznos od oko 120.000,00 EUR-a po zaključenju predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju je u skladu sa dopisom Privredne banke Zagreb d.d. (list spisa 25) iz kojeg proizlazi da je iznos od 122.915,00 EUR-a s devizne štedne knjižice broj 20400008171 a čiji vlasnik je bio Stanko Begić, podignula opunomoćnica Ana Turkalj, pa je u tom dijelu iskaz tuženice ocijenjen vjerodostojnim.

34.4. Potrebno je reći da je iskaz tuženice konfuzan u dijelu što je ista radila s novcem koji je podignula s računa pok. Stanka Begića, iako je više puta saslušavana na navedenu okolnost. Međutim, za ovu pravnu stvar, s obzirom na tužbeni zahtjev (je li predmetni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ništetan iz razloga što je isti nemoralan, te zahtjev za isplatom iznosa dobivenog temeljem ništetnog ugovora), nije od utjecaja što je tuženica radila s navedenim novčanim iznosom nakon što ga je

podignula s računa pok. Stanaka Begića a nakon sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju. Osim toga, zbog proteka roka od 24 godine nakon sklapanja ugovora i zadnjeg saslušanja u ovoj pravnoj stvari, ovaj sud smatra da je moguće da se tuženica ne sjeća nekih detalja u vezi toga što je radila s novcem koji je podignula s računa pok. Stanaka Begića (je li ga prebacivala na račun ili je dio prebacila na račun a dio stavila u ormar pok. Stanaka Begića). Isto tako, nije od utjecaja na ovu pravnu stvar činjenica da je tuženica tijekom iskaza navela da je pok. Stanko Begić umro 22. listopada 2002., a umro je 28. listopada 2002. – što proizlazi iz Smrtnog lista Stanaka Begića.

35. Ocjenom svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno ovaj sud je utvrdio:

- da je pok. Stanko Begić sa tuženicom 16. kolovoza 2002. sklopio ugovor o dosmrtnom uzdržavanju,
- da je prema navedenom ugovoru o dosmrtnom uzdržavanju primatelj uzdržavanja – Stanko Begić ostavio u vlasništvo davateljci uzdržavanja sa svoja novčana sredstva koja se nalaze na deviznoj štednoj knjižici PDB d.d., Podružnica Slavonski Brod, broj štednog računa : 71410-0 20-400-000817-1, štednoj knjižici kod poštanske banke-POSTSPARBUCH Deutsche Bundespost, račun br.66.289.076, Frankfurt Am-Mair, te da je davateljica uzdržavanja- Ana Turkalj ovlaštena da odmah po zaključenju ugovora raspolaže novčanim sredstvima koji su navedeni u ugovoru, odnosno da može odmah podignuti glavnica zajedno s kamatom sve do konačne saldacije računa,
- da je nakon sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, a sukladno navedenom ugovoru, tuženica s računa pok. Stanaka Begića otvorenog kod Privredne banke Zagreb d.d. (list spisa 25) podignula iznos od 122.915,00 EUR-a s devizne štedne knjižice broj 20400008171, te da je isti podignula kao opunomoćnica,
- da se tuženica kao davateljica uzdržavanja izvršavala svoje obveze iz ugovora o dosmrtnom uzdržavanju sve do smrti pok. Stanaka Begića,
- da je Stanko Begić umro 28. listopada 2002.,
- da je pok. Stanko Begić u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju bio sposoban za rasuđivanje i donošenje valjane odluke (što proizlazi iz Nalaza i mišljenja vještaka dr.med. Zorana Čavajde, spec.psihijatrije).
- da u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju zdravstveno stanje pok. Stanaka Begića nije bilo takvo da bi se radilo o terminalnoj bolesti u užem smislu (npr. maligna bolest) već o kombinaciji kroničnih bolesti s posljedičnim utjecajem, primarno na cirkulatorni sustav (dijabetes, hipertenzija, moždani udar) gdje osobe mogu živjeti i više godina uz redovitu terapiju i njegu, ali da su bile moguće i nepredvidive komplikacije, ali ako do dodatnih komplikacija ne dođe, moguće je višegodišnje preživljenje.

36. Kao što je već prethodno navedeno, tužbeni zahtjev se odnosi na utvrđenje da je predmetni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju ništetan jer da je nemoralan. Sada pok. Ljiljana i Marijana Begić, ranije tužiteljice su tijekom postupka navodile da je predmetni ugovor nemoralan iz razloga što je tuženica iskoristila loše zdravstveno stanje pok. Stanaka Begića, te da je uzdržavanje pružala samo dva mjeseca a da je iznos novca koji je dobila temeljem ugovora u nesrazmjeru sa danim uzdržavanjem. Imajući na umu navedeno, bilo je potrebno utvrditi je li predmetni ugovor doista nemoralan, kao i kakvo je to zdravstveno stanje Stanaka Begića bilo u vrijeme sklapanja ugovora, te je li znao da bi uskoro mogao umrijeti, odnosno je li bilo neizvjesno da će ubrzo nakon sklapanja ugovora umrijeti.

37. Odredbom čl. 103. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ 53/91., 73/91., 3/1994, 111/1993, 107/1995, 7/1996, 91/1996, 112/1999, 88/2001, 35/2005), koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, propisano je da je ugovor koji je protivan Ustavu Republike Hrvatske, prisilnim propisima te moralu društva ništav ako cilj povrijeđenog pravila ne upućuje na neku drugu sankciju ili ako zakon u određenom slučaju ne propisuje što drugo.

37.1. Prije svega potrebno je reći da pojam „moral društva“ nije definiran zakonom, to je pravni standard kojem sud daje smisao vodeći računa o okolnostima svakog konkretnog slučaja, te vodeći računa o elementima koji su odlučni upravo u toj situaciji (tako i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-x-802/10-2 od 10. listopada 2012.). Postupanje ugovornih strana pri sklapanju ugovora može biti odlučna pretpostavka za ocjenu je li ugovor suprotan moralu društva.

38. Prema shvaćanju ovoga suda postupanje ugovornih strana ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, kako pok. Stanka Begića tako i tuženice, nije bilo suprotno moralu društva.

38.1. Naime, pok. Stanko Begić je inicirao sklapanje predmetnog ugovora, u vrijeme sklapanja ugovora je bio sposoban shvatiti značenje svojih postupaka i očitovati svoju volju. Nadalje, njegovo zdravstveno nije bilo takvo da je bio u terminalnoj bolesti u užem smislu (npr. maligna bolest) već je imao kombinaciju kroničnih bolesti s posljedičnim utjecajem, primarno na cirkulatorni sustav (dijabetes, hipertenzija, moždani udar) gdje osobe mogu živjeti i više godina uz redovitu terapiju i njegu, te da je kod takvih kroničnih bolesti moguće da dođe do nepredvidivih komplikacija, ali ako do komplikacija ne dođe, moguće je višegodišnje preživljenje (navedeno proizlazi iz Nalaza i mišljenja vještaka dr.med. Zorana Čavajede, spec. psihijatrije).

38.2. Nadalje, tuženica kao davateljica uzdržavanja u vrijeme sklapanja ugovora nije znala niti je mogla znati koliko dugo će pok. Stanko Begić još poživjeti, jer je u vrijeme sklapanja ugovora isti bio u dobi od 73 godine, te da nije bilo nepredvidivih komplikacija moguće je bilo višegodišnje preživljenje. Tuženica je davala uzdržavanje Stanku Begiću, osobi koja je bila bez jedne noge (amputirana noga), te je zbog navedenoga i svakodnevna briga i njega na koju se obvezala bila izrazito velika, a njezino trajanje nije mogla predvidjeti, pa prema ocjeni ovoga suda tuženicino postupanje nije bilo nemoralno niti protivno načelu savjesnosti i poštenja.

38.3. Imajući na umu sve navedeno, postupanje ugovornih strana predmetnog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju nije bilo suprotno moralu društva, a nije niti sadržaj - priroda ugovora suprotna moralu društva pa prema shvaćanju ovoga suda navedeni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju nije suprotan moralu društva. Ovaj sud smatra potrebnim navesti da okolnost da je tuženica nakon sklapanja ugovora o dosmrtnom uzdržavanju davala uzdržavanje nešto malo više od dva mjeseca (do smrti pok. Stanaka Begića) ne čini ugovor nemoralnim. Isto tako, kod ugovora o dosmrtnom uzdržavanju, koji sadrži element aleatornosti, ne mogu se tužitelji s uspjehom pozivati na nesrazmjer činidaba.

39. Predmetni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljen između Stanka Begića kao primatelja uzdržavanja i tuženice kao davateljice uzdržavanja sklopljen je 16.

kolovoza 2002., pa se na isti primjenjuju propisi koji su bili na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora, odnosno primjenjuju se opća načela obveznog prava. Naime, ugovor o dosmrtnom uzdržavanju nije u našem pravu do stupanja na snagu Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21. i 114/22., u nastavku: ZOO) bio posebno reguliran, već su se na ovaj ugovor primjenjivala opća načela obveznog prava. Dakle, u konkretnom slučaju ugovor je sklopljen u obliku javnobilježničkog akta, primatelj uzdržavanja Stanko Begić je u vrijeme sklapanja ugovora bio priseban i mogao je shvatiti značenje svojih postupaka, ugovor je potpisan slobodnom voljom, svjestan svih pravnih posljedica tog ugovora. Tako je predmetni ugovor sklopljen u skladu s općim pretpostavkama valjanog pravnog posla, te s bitnim obilježjima aleatornosti. Naime, ugovor o dosmrtnom uzdržavanju je aleatornog karaktera jer je neizvjesno koliko dugo će živjeti primatelj uzdržavanja, a o čemu ovisi koliko dugo će mu biti potrebno uzdržavanje. U konkretnom slučaju, prema zdravstvenom stanju primatelja uzdržavanja se nije moglo očekivati da će uskoro umrijeti. Kako je riječ o aleatornom pravnom poslu ne primjenjuju se odredbe o ekvivalentnosti činidbe i protučinidbe (tako i u odluci Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Rev-x-534/2018-2 od 12. rujna 2018.).

39.1. Dakle, tuženica je na temelju valjanog ugovora o dosmrtnom uzdržavanju imala pravo da odmah nakon sklapanja navedenog ugovora s računa pok. Stanka Begića, otvorenog kod Privredne banke Zagreb d.d., br. štednog računa:71410-0-978-20-400-00817-1 podigne novac, što je i učinila sukladno ugovoru (podignula novčani iznos od 122.915,00 EUR-a), pa je navedeno postupanje tuženice bilo u skladu s njezinim pravima iz ugovora. Ovdje se ističe (jer su tijekom postupka tužiteljice navodile da je tuženica navedeni iznos koji podignula dala pok. Stanku Begiću a da isti novac nije nađen kod njega u kući) da za ovu pravnu stvar – utvrđenje ništetnim ugovora o dosmrtnom uzdržavanju i zahtjeva za isplatom iznosa, nije odlučno što je tuženica radila s novcem kojega je podignula s navedenog računa Stanka Begića, nego je odlučno je li navedeni ugovor podignula sukladno pravima koja je imala na temelju ugovora o dosmrtnom uzdržavanju.

40. Slijedom svega navedenoga, a osobito s obzirom na to da je predmetni ugovor o dosmrtnom uzdržavanju valjan, te da je tuženica s prednje navedenog računa pok. Stanka Begića podignula iznos od 122.915,00 EUR-a sukladno ugovoru o dosmrtnom uzdržavanju, ovaj sud je tužbeni zahtjev odbio kao neosnovan, te je odlučeno kao pod toč. I. izreke.

40.1. Kao što je već prethodno navedeno, tijekom postupka preminula je tužiteljica Marijana Begić, a koju je naslijedila tužiteljica Ljiljana Begić, koja je nakon toga preminula i istu je naslijedio Grad Slavonski Brod i Grad Vodice. Grad Vodice i Grad Slavonski Brod do zaključenja glavne rasprave nisu uređivali tužbeni zahtjev, pa je stoga ovaj sud odlučivao o tužbenom zahtjevu navedenom u izreci presude.

41. Dakle, nakon što je preminula tužiteljica Marijana Begić, pa potom i tužiteljica Ljiljana Begić koja je naslijedila Marijanu Begić i na koju je nastavljen postupak, sud je rješenjem posl.br. P-533/2015-105 od 4. rujna 2025. odredio nastavak postupka te je pozvao Grad Vodice i Grad Slavonski Brod da kao nasljednici pok. tužiteljice Ljiljane Begić preuzmu postupak. Predmetno rješenje postalo je pravomoćno 23. rujna 2025.

42. Grad Vodice, kao jedan od nasljednika iza pok. Ljiljane Begić, nakon preuzimanja postupka, i nakon što je rješenje posl.br. P-533/2015-105 od 4. rujna 2025. postalo pravomoćno (pravomoćno 23. rujna 2025.) u podnesku od 28. studenog 2025. naveo je da iz rješenja o nasljeđivanju O-25/25, UPP/OS-10/25 od 8. srpnja 2025. (list spisa 413) proizlazi da je Grad Slavonski Brod u cijelosti proglašen nasljednikom prava i obveza u sudskom postupku koji se vodi pred ovim sudom u gore navedenom predmetu, a da je Grad Vodice proglašen nasljednikom nekretnina kat.čest. 6801/54 i kat.čest. 6801/116, obje k.o. Vodice, a ne prava i obveza u sudskom postupku koji se vodi pred ovim sudom, pa je predložio sudu da donese rješenje da grad Vodice nije aktivno legitimiran u ovoj pravnoj stvari (tako i u podnesku od 21. kolovoza 2026.).

43. Prije svega potrebno je reći da aktivna legitimacija podrazumijeva ovlaštenje tužitelja da podnese tužbu protiv tuženice, odnosno mogućnost tužitelja da tuži i ističe zahtjeve prema tuženici.

43.1. U konkretnom slučaju Grad Vodice i Grad Slavonski Brod proglašeni su nasljednicima pok. Ljiljane Begić i to rješenjem Javnog bilježnika Zvonimira Bračuna broj O-25/25 i UPP/OS-10/25 od 8. srpnja 2025.

43.2. Odredbom čl. 215. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 28/13., 89/14., 70/19., 80/22. i 114/22., u nastavku: ZPP) propisano je da će postupak koji je prekinut iz razloga navedenih u članku 212. toč. 1. do 5. ZPP-a nastaviti kad nasljednik ili skrbnik ostavine, novi zakonski nasljednik, stečajni upravitelj ili pravni sljednik pravne osobe preuzmu postupak ili kad ih sud na prijedlog protivne strane ili po službenoj dužnosti pozove da to učine. Ovaj postupak koji je bio prekinut zbog smrti Ljiljane Begić nastavljen je na njezine nasljednike i to Grad Vodice i Grad Slavonski Brod.

43.3. Ljiljana Begić je bila tužiteljica u predmetnom postupku u kojem je zahtijevala da se utvrdi ništetnim ugovor o dosmrtnom uzdržavanju sklopljenim između njezinog oca i tuženice, te je zahtijevala isplatu iznosa koji je tuženica podignula s računa pok. Stanka Begića. Budući da su nasljednici Ljiljane Begić - Grad Vodice i Grad Slavonski Brod preuzeli postupak i da je isti nastavljen na njih, kao i da je u ovoj pravnoj stvari riječ o pravima koja prelaze na nasljednike, Grad Vodice i Grad Slavonski Brod su aktivno legitimirani.

43.4. Dakle, postupak se nastavlja na nasljednike sukladno čl. 215. st. 1. ZPP-a bez obzira što su nasljednici naslijedili i u kojem dijelu, pa okolnost da je u prednje navedenom rješenju o nasljeđivanju određeno da je Grad Slavonski Brod u cijelosti proglašen nasljednikom prava i obveza iz ovog sudskog postupka (sada broj P-1392/2025, ranije broj P-533/2015) ne utječe na aktivnu legitimaciju Grada Vodica, jer legitimacija Grada Vodica proizlazi iz činjenice da je isti nasljednik pok. Ljiljane Begić.

44. Isto tako, ovaj sud smatra potrebnim navesti da je odredbom čl. 139. st. 4. Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“ broj 48703., 163/03 i 35/05.) propisano da kad ima više nasljednika da oni odgovaraju solidarno za dugove ostavitelja, i to svaki

do visine vrijednosti svoga nasljednog dijela, bez obzira je li izvršena dioba nasljedstva.

45. Dakle, prema mišljenju ovoga suda Grad Vodice je aktivno legitimiran jer je nasljednik pok. Ljiljane Begić, a njegova legitimacija nije otpala zbog toga što je u rješenju o nasljeđivanju određeno da je Grad Slavonski Brod u cijelosti proglašen nasljednikom prava i obveza u iz ovog sudskog postupka (sada broj P-1392/2025, ranije broj P-533/2015). Slijedom svega navedenoga, prigovor nedostatka aktivne legitimacije Grada Vodica nije osnovan.

46. Nadalje, tijekom postupka tuženica je isticala prigovor zastare navodeći da je protekao rok iz čl. 230. ZOO-a. Budući da je tužbeni zahtjev odbijen iz razloga što isti nije osnovan nije bilo potrebno odlučivati o prigovoru zastare. Međutim, ovaj sud smatra potrebnim reći da je zahtjev za isplatu iznosa od 122.915,00 EUR-a postavljen je 19. srpnja 2006., a podizanje novca s računa pok. Stanka Begića je bilo od kolovoza do listopada 2002., te da su tužiteljice tvrdila da je isti novac podignut a da za to tuženica nije imala osnovu, odnosno da je osnova otpala jer da je ugovor ništetan, pa imajuću na umu sve navedeno na ovu pravnu stvari bi se promjenjivao petogodišnji zastarni rok iz čl. 225. ZOO-a, a od podizanja novca s računa pok. Stanka Begića do zahtjeva kojim se traži isplata navedenog iznosa nije protekao navedeni petogodišnji rok.

47. Tuženica je u cijelosti uspjela u sporu pa joj sukladno čl. 154. st. 1. ZPP-a pripada naknada troška postupka. U vrijeme podnošenja tužbe tužbeni zahtjev se odnosio na umanjenje raspolaganja davateljice uzdržavanja i to u visini od 150.00,00 EUR-a. Tužiteljice su uredile tužbeni zahtjev podneskom od 19. srpnja 2006. pa je od tada vrijednost predmeta spora iznosila 122.915,00 EUR-a. Stoga je ovaj sud tuženici priznao naknadu troška postupka sukladno vrijednosti predmeta spora u vrijeme poduzimanja radnje. Isto tako, ovaj sud smatra potrebnim navesti i da je tijekom postupka bilo donošeno više prvostupanjskih odluka a koje su ukidane i predmet je vraćen na ponovni postupak, pa je sud odlučujući o naknadi troškova sastava podnesaka imao na umu odredbu Tbr. 9. toč. 6. Tarife o nagradama i naknadi troškova odvjetnika („Narodne novine“ broj 138/2023., u nastavku: Tarifa).

47.1. Tuženici pripada trošak sastava odgovora na tužbu u iznosu od 2.248,00 EUR-a sukladno Tbr. 7. toč.1. Tarife, zastupanje na ročištu 5. studenog 2004., 10. prosinca 2004., 1. ožujka 2006., za svako ročište iznos od 2.248,00 EUR-a sukladno Tbr. 8. toč. 1. Tarife, što sveukupno iznosi 8.992,00 EUR-a.

47.2. Nakon što je preinačen tužbeni zahtjev na isplatu iznosa od 122.915,00 EUR-a, vrijednost predmeta spora iznosi 122.915,00 EUR-a. Tuženici pripada naknada troška zastupanja na ročištima 10. listopada 2006., 22. studenog 2006., 16. veljače 2007., za svako ročište iznos od 1.852,00 EUR-a sukladno Tbr. 8. toč. 1. Tarife, te trošak sastava žalbe na presudu od 30. svibnja 2007. u iznosu od 2.300,00 EUR-a, sukladno Tbr. 10. toč. 1. Tarife, što iznosi 7.856,00 EUR-a.

47.3. Nadalje, tuženici je priznat trošak zastupanja na ročištu održanom 10. travnja 2008. u iznosu od 1.842,00 EUR-a sukladno Tbr. 8. toč. 1. Tarife (tuženica je navedeni iznos potraživala troškovnikom), te trošak sastava žalbe od 4. lipnja 2008. u iznosu od 2.315,00 EUR-a sukladno Tbr. 10. toč. 1. Tarife, trošak sastava podneska

od 8. studenog 2010. (u sudu zaprimljen 11. studenog 2010) u iznosu od 1.842,00 EUR-a, trošak zastupanja na ročištu 12. studenog 2010., 9. prosinca 2010., 3. svibnja 2011., za svako ročište iznos od 1.842,00 EUR-a sukladno Tbr. 9. toč. 1. Tarife, trošak sastava podneska od 17. prosinca 2010. (primljenog u sud 22. prosinca 2010.) u iznosu od 1.842,00 EUR-a, trošak sastava žalbe od 3. siječnja 2012. u iznosu od 2.315,00 EUR-a sukladno Tbr. 10. toč.1. Tarife, trošak zastupanja na ročištu 21. listopada 2014. u iznosu od 1.842,00 EUR-a sukladno Tbr.9. toč. 1. Tarife, što sveukupno iznosi 17.524,00 EUR-a.

47.4. Nadalje, tuženici je priznat trošak zastupanja na ročištu 2. veljače 2016., 14.ožujka 2016., 28. ožujka 2018., 9. rujna 2019., 10. lipnja 2021., 13.prosinca 2022., 12. travnja 2024., 10. prosinca 2026., 26. kolovoza 2026. za svako ročište iznos od 1.842,00 EUR-a sukladno Tbr.9. toč. 1. Tarife, što iznosi 16.578,00 EUR-a.

47.5. Isto tako, tuženici je priznat trošak zastupanja na ročištima koja su odgođena prije raspravljanja o glavnoj stvari i to trošak zastupanja na ročištu 15. veljače 2018., 21. svibnja 2019., 13. rujna 2022., 19. listopada 2022. u iznosu od 100,00 EUR-a za svako ročište sukladno Tbr.9. toč. 5. Tarife, te trošak zastupanja na ročištu 12. travnja 2024. na kojemu je utvrđen prekid postupka zbog smrti tužiteljice Marijane Begić u iznosu od 926,00 EUR-a sukladno Tbr.9. toč.2. Tarife. Tuženici je priznat trošak sastava podneska od 8. travnja 2016., 22. svibnja 2017., 16. listopada 2017., 13. svibnja 2019. u iznosu od 1.842,00 EUR-a sukladno Tbr. 8. toč.1. Tarife, te trošak sastava ostalih obrazloženih podnesaka i to podnesak od 8. veljače 2021. i 18. ožujka 2026. u iznosu od 200,00 EUR-a svaki sukladno Tbr. 9. toč.3. Tarife (ostali obrazloženi podnesci nakon 4 obrazložena podneska), što sveukupno iznosi 9.094,00 EUR-a.

47.6. Imajući na umu prednje navedeno, tuženici pripada naknada troška postupka u iznosu od 60.044,00 EUR-a uvećano za 25% PDV-a iznosi 75.055,00 EUR-a. Navedenom trošku pridodan je trošak dva predujma za medicinsko vještačenje u iznosu od 1.061,78 EUR-a, a što sveukupno iznosi 76.116,78 EUR-a. Isto tako, navedenom trošku pridodan je trošak pristupa na ročište za objavu presude 24. rujna 2026. u iznosu od 125,00 EUR-a s uključenim PDV-om sukladno Tbr.9. toč.5. Tarife, što sveukupno iznosi 76.241,78 EUR-a. Slijedom navedenoga, odlučeno je kao pod toč. II. izreke.

47.7. Ovaj sud tuženici nije priznao trošak pristupa na ročište za objavu presude od 28. veljače 2007., 16. travnja 2008. i 13. svibnja 2011. jer punomoćnik tuženice nije pristupio na ročište za objavu. Nadalje, sud tuženici nije priznao naknadu troška sastava podneska od 11. studenog 2010. jer takav podnesak se ne nalazi u spisu (u spisu se nalazi podnesak od 8. studenog 2010., primljen na sud 11. studenog 2010., a koji trošak je sud priznao tuženici). Tuženica je dva puta tražila naknadu troška zastupanja na ročištu 21. svibnja 2019. (za jedno ročište 21. svibnja 2019. je priznat trošak). Nadalje, ročište 5. lipnja 2023. nije niti održano pa tuženici ne pripada naknada troška. Sud tuženici nije priznao niti naknadu troška sastava podneska od 1. veljače 2016. jer je navedeni podnesak tuženica predala na ročištu 2. veljače 2016., te je navode iz podneska mogla iznijeti na ročištu, a sud je dosudio tuženici trošak zastupanja na navedenom ročištu. Nadalje, sud tuženici nije priznao trošak sastava podnesaka od 24. rujna 2015., 29. studenog 2016., 12. travnja 2018., 18. ožujka 2019., 14. siječnja 2020., 20. svibnja 2020., 15. prosinca 2020., 11. veljače 2025.,

28. svibnja 2025. i 21. kolovoza 2025. jer isti sukladno čl. 155. st. 1. ZPP-a nisu bili potrebni za parnicu. Slijedom navedenoga, odlučeno je kao pod toč. III. izreke

48. I. tužitelj Grad Slavonski Brod i II. tuženik Grad Vodice su u cijelosti izgubili u sporu pa im ne pripada naknada troška postupka, te je stoga zahtjev I. tužitelja Grada Slavenskog Broda za naknadu troška postupka odbijen kao neosnovan, te je odlučeno kao pod toč. IV. izreke (Grad Vodice nije zahtijevao naknadu troška postupka)

Osijek, 24. rujna 2026.

Sutkinja
Helena Topić Vuković

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku od 15 dana od dana objave iste. Žalba se predaje putem ovog suda, a o žalbi odlučuje nadležni županijski sud.

DOSTAVITI:

1. Pun. I. tužitelja
2. Pun. II. tužitelja
2. Pun. tuženice

Broj zapisa: **9-3088d-a395b**

Kontrolni broj: **0f631-21b2a-d8798**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Osijeku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.